

Pallagi Mihály

világosítótár-vezető

Nemzeti Színház

Negyven éve, 1979-ben kezdtem világosítóként dolgozni a Nemzeti Színházban. 1982-ig voltam a régi Nemzeti Színháznál. Abban az évben lett önálló a Katona József Színház, és Zsámbéki Gábor odahívott engem. Ekkor jelentkeztem a Színművészeti Főiskola felsőfokú színházi műszakivezető-képzőjére. A világítástechnikai szakot végeztem el. 1986-ban, amikor a Katona József Színház akkori fővilágosítója elment a színháztól, engem neveztek ki fővilágosítónak. Ettől kezdve minden munkahelyemen fővilágosítóként dolgoztam. 1999-től három évig a Bárka Színháznál voltam, majd 2001-ben – még épült az új Nemzeti Színház – idejöttem fővilágosítónak. Így lehetőségem volt beleszólni a színpad-világítási rendszerek kialakításába és a készülékek kiválasztásába. Amikor megkaptam a tervező által kialakított tervet, kevésnek tartottam a világítási berendezések számát. Szerencsére sikerült előteremteni a fedezetet a bővitésre, így a színház korszerű és megfelelő számú világítási eszközzel kezdhette meg a működését. 2002-ben, a megnyitáskor Közép-Európa legjobban felszerelt színpada volt a miénk.

A Nemzeti Színház világosítótára tíz világosítóból áll, és hozzánk tartozik még három videós is. Ezzel a létszámmal szolgáljuk ki a színház négy játszóhelyét: a Nagyszínpadot, a Gobbi Hilda termet, a Kaszás Attila termet és a Bajor Gizi Szalont. Ezenfelül vannak a vendéjátékok, amikor vidéki vagy külföldi darabok vendégszerepelnek nálunk, illetve a „tájéolás”, amikor a mi darabjainkat visszük vidékre vagy külföldre. Évadonként általában tíz-tizenkét bemutatót tartunk a négy helyszínen. Ezek a színháztermeknek megfelelően kisebb-nagyobb világításigényű feladatok. Mind a négy helyszínen rendelkezésünkre állnak a megfelelő világítási feltételek.

Az utóbbi néhány évben a megnyitáskor nagyon korszerű, de azóta részben elavult eszközeinket sikerül a mai kornak megfelelő legjobb eszközökre cserélni, de még eredeti gépek is üzemben vannak. A fényszabályzóink mindegyikét lecseréltük. A Bajor Gizi Szalomban 24 áramkörös fényszabályzó, a Kaszás Attila teremben 36 áramkörös rendszer működik. Ez utóbbi ré-

gben próbaterem volt, de mára rendszeres játszóhelyé vált. A Gobbi Hilda terem komplett színházi felszereléssel van ellátva, közel 200 szabályozható áramkörrel, a Nagyszínpad pedig teljesen korszerű berendezéssel, a legkülönbözőbb igényeket kielégítő gépekkel van felszerelve. A fejlesztések során a világítóeszközök nagy részét robotlámpákra cseréltük, és most állunk át az új LED-es világító eszközök használatára. (Lassan teljesen elfelejthetjük az izzócserét.) Gyorsan fejlődnek a világítási és egyéb elektromos eszközök, bár ezek a berendezések elég drágák, de igyekszünk lépést tartani és megvásárolni a legkorszerűbb berendezéseket. Minden esetben a közbeszerzési pályázaton dől el, hogy mit vásárolhatunk meg.

Amikor a videotechnika bevonult a színházakba, nálunk a világosítótárba kerültek a videózással foglalkozó kollégák. Korszerű új berendezéseket vásároltunk az ő részükre is. Videobejátszással közreműködnek az előadásokon, amennyiben erre van igény. Az ő feladatuk az archiválás is, ha nem is televíziós szintű, de jó minőségű filmek készülnek minden bemutatónról. Ezekkel tudjuk segíteni az esetleges szerepátvételeket vagy a beugró színészek felkészülését.

Egy új produkció színpadi próbáinak elején kezdjük el a világítási feladatok beállítását is. Attól függően, hogy a rendező mit szeretne, világítási próbákat tartunk, vagy a próbafolyamat során folyamatosan oldjuk meg a világítási igényeket. A produkciók többségét a világosítótár az én vezetésemmel önállóan világítja be. Van olyan rendező, aki elvárja, hogy ott üljek végig a próbákon, és együtt készítsük el a világítási beállításokat. De olyan is van, akinek az a kérése, hogy mi állítsuk be a világításokat, és ezt módosítja majd a saját elképzelése szerint. Megpróbáljuk minden esetben teljesíteni a rendezői kéréseket, de hozzátehetjük a saját elgondolásaikat is. Szeretjük, ha egy-egy előadás után a világosítótár dolgozói önállóan működnek közre az előadásokon, a produkciókhoz készült világítási szcenáriumok alapján, illetve a vezérlőpult programjának felhasználásával. Nem is lehet másképp, hiszen nem ritka, hogy egy napon három-négy előadás is van egyszerre. Ezen a héten például 19 előadásunk van: ebből két napra négy, két napra három, két nap két előadás jut, és csak egy olyan nap van, amikor egyetlen előadást tartunk. Mindez hét nap alatt, miközben két teremben folynak a következő bemutató próbái. (Szóval nem unatkozunk!) De azért nincs mindig így, január hónap a fő előadási időszaka a színházi évadnak. Tavasszal jön a MITEM, ami szintén nehéz időszak szokott lenni, hiszen többnyire külföldi, számunkra ismeretlen produkciókat kell végigkísérnünk.

A jelenlegi világosítótár minden feladat ellátására alkalmas, emberileg és technikailag egyaránt. Szinte alig van fluktuáció, az utóbbi tíz évben összesen két ember ment el, nagyon stabil a csapat. Próbáljuk úgy beosztani a munkát, hogy legyen mindenkinek elég szabadideje. Majdnem mindenkinek van családja, és pihenésre is szükség van ahhoz, hogy amikor jelen vagyunk, mindenki a teljes figyelmével tudjon dolgozni. Előfordul, hogy egy ember egy nap két-három színpadunkon több előadást is kiszolgál. Minden munkatársunk színházi világosító szakember. Többségük korábban más színházaknál is dolgozott. A videósok olyan fiatalok, akik ennél a színháznál tanulták meg a szakmát. A színházi videózás új szakma, amit tiszta fejjel, gyorsan megtanultak. Kiválóan használják a modern technikát, úgy szívják magukba a tudást, mint a szivacs a vizet. Nagyon tehetségesen kezelik ezeket a fantasztikus, korszerű gépeket.

A mostani díjat megelőzően utoljára a rendszerváltás idején kaptam szakmai elismerést. Talán én voltam az utolsó, aki Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott. Körülbelül egy héttel a díjátadó előtt Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház főigazgatója szólta, hogy a Teátrum Társaság díjátadó rendezvényére – ami 2018-ban először a mi színházunkban lett megtartva – „csinosan felöltözve” jöjjenek, mert ki kell mennem a színpadra. Nem értettem, mit kell ott tennem, de ekkor gratulált, és elmondta, milyen díjat kapok. Így tudtam meg, hogy ilyen komoly elismerésben részesülök. Meglepődtem, nem számítottam a kitüntetésre, nem ezért végzem a munkámat, hanem azért, mert szeretem. Mindig öröm, ha felfigyelnek rá, hogy az ember jól végzi a munkáját. Boldog ember vagyok, mert az a foglalkozásom, amit szeretek csinálni, és akik körülöttem vannak, ugyanígy: mindenkin érezni lehet, hogy nemcsak dolgozni jövünk a színházba, hanem jól is érezzük magunkat.

AZ INTERJÚKAT LEJEGYZTE: KÁRPÁTI IMRE